

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

tamen pacem habebunt in mala conscientia, neq; in hac, neq; post hanc vitam. Istum enim vermem nemo occidet &c.

CAPVT XXXX.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit verbum Dei.*
2. *Quid sit credere verbo Dei.*
3. *Quid sit custodire aut conseruare verbum Dei.*

Verbum Dei est sermo, quem Deus ipse per Prophetas sanctos & Angelos, & postea per vnigenitum filium suum & Apostolos & sanctos viros locutus est nobis. Sic testatur Apostolus Paulus ad Hebr. 1. Multifariam multisq; modis Deus olim locutus est patribus in prophetis, nouissimè autè diebus istis locutus est nobis in filio &c. Sic 2. Pet. 1. Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed Spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti Dei homines: Et Christus Ioã. 12. inquit: Ego ex me ipso nõ sum locutus: sed qui misit me pater, ipse mihi mandatum dedit, quid dicam & quid loquar &c. & Zacharias in Euangelio testatur Luc. 1. Sicut Deus locutus est per os sanctorum, qui à seculo sunt, Prophetarum eius. Quæcunq; ergo sancti Prophetæ, Christus & Apostoli sunt locuti, hoc Deus ipse locutus est: multum ergo differt verbum hominis per se, & verbum Dei. Nam Prophetæ non frustra dixerunt semper, Hæc dicit Dominus: quasi dicant, Non alius hominum. Et Christus ipse, Hæc est voluntas patris mei, &c. Inde hodiè conuocatores dicunt, Dixit Iesus discipulis suis, scilicet vt cum reuerentia & tremore audiamus verbum Dei, & distinguamus ab hominis verbo prolato. Quòd si verbum Regis vrget & habet

Ioan. 6.

habet auctoritatem apud nos, multò plùs verbum Dei: quo indicatur nobis volùtas eius erga nos, quòd facere & quid non facere debeamus.

2: Non sufficit audire verbum Dei, sed oportet etiam credere ipsi verbo. Iudæi audiuerunt benè prophetam Christum ipsùm, Apostolos, & plures sanctos viros qui illis denunciârunt verbũ Dei & voluntatẽ ipsius, vt Annas, Caiphaz, Pilatus, &c. Sed illis non crediderunt, quòd hæc esset voluntas & verbũ Dei. Hoc conqueruntur omnes Prophetæ & Apostoli, & Christus ipse, eos noluisse credere. Esa. 53. Domine, quòd credidit auditui nostro? Et Christus Io. 10. Loquor vobis, & non creditis. Ro. 10. Non omnes obediunt Evangelio. Quare hæc incredulitas grauissimum peccatum censetur inter omnia peccata quæ fieri possunt, nam quàm diu manet incredulitas, nulla est remissio peccatorũ. Ideò spiritus sanctus arguet mundum peccato, scilicet incredulitatis, Io. 16. Et Christus iudicentiam dedit Ioan. 3. Qui non credit, iam iudicatus est: hoc tota scriptura clamat. Credere ergo oportet verbo Dei, qui vult liberari ab æterna damnatione. Sed quæris, quid est credere verbo Dei? Est illud non solum audire auribus corporalibus, sed etiam corde accipere, & certissimè credere sic esse vt verba sonant, & tunc in opus & conuersationem transferre. Sic ad Ro. 10. Hæc tria Apostolus commemorat: primum fides acquiritur ex auditu scilicet verbi Dei, deinde corde creditur ad iustitiam, id est, hoc quod auditur, cor apprehendit, & credit certissimè Deum qui mentiri non potest: est enim verax, & sic creditur, & dantem honorem verbo Dei, quem veraciter nouit, & qui mentiri non possit, Deus acceptat per fidem eius, & iustũ reputat coram se, & sic corde creditur ad iustitiam: & hæc fides prorumpit in operam conuersationem. Dum enim audio, credo & facio verbum Dei, tunc rectè suscipio illud.

Sic dicitur

Sic dicit porrò Apostolus 1 Corinth. 15. Sicut in Adam omnes moriuntur, id est, damnantur, quia in Adam omnes peccauerunt Ro. 5. ita in Christo omnes uiuificabuntur, id est, saluabuntur propter fidem in illum: nam tali medio, id est, propter Christum, statuit Deus saluare qui in illum credunt. Ioan. 3. vt omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam æternam. His verbis oportet corde credere, non auribus credere, sicut multa solùm auribus audimus, vt Historias de Alexandro, Scipione, Hannibale, & fabulas Poëtarum &c. Quibus rebus aures tantùm credunt, sed non cor certò credit: At verbo Dei audito oportet etiam credere corde, nam Apostolus dicit Roman. 10. Corde creditur ad iustitiam: non dicit, auribus &c. Omnia ergo quæ nobis dicit Deus per verbum suum, siue hoc sit gloria aut pœna, de fide aut operibus, de benedictione aut punitione, de promissis aut minis, quæcunque præcipit aut prohibet, hæc omnia oportet corde credere & facere: & tunc verbum DEI sanctificat, saluat, & consolatorium est.

Multi sunt qui audiunt & credunt ad tempus, Lucæ 8. Sed opere aut tempore tentationis & aduersitatis, non custodiunt aut constanter retinent verbum Dei: multi sunt qui dicunt, Domine Domine, sed nõ faciunt voluntatem patris, id est, verbum eius non custodiunt. Ad Titum primo. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant. Exiguus est numerus credentium: homines enim in mundo aut sunt penitus infideles, aut tepidi Christiani solo ore & auribus, & vix vltima pars manet constans & fidelis. De illis ergo negligentibus verbum Dei, vbiq; scriptura dicit: Et Christus illos beatificat, qui audiunt verbum Dei, id est, auribus cordis credunt, & custodiunt illud, scilicet in opere & tempore aduersitatis. Ecce magnam promissionem verbi Dei, quã non habet præ-

3.

Matth. 7

Luc. 8. & xi.

bet præ-

bet præceptum hominis, scilicet, Beati qui verbū Dei audiunt & custodiunt illud. Fides igitur de Christo, quam ubiq; scriptura docet, propter Christum ex misericordia accipiet beatitudinem, non hoc facit opus hominis sua dignitate.

Custodire quoque oportet verbum Dei: hoc quodque exigit Christus, scilicet illam constantiam & fortitudinem ab his qui veri sui discipuli esse volunt. Nam multas tribulationes habet fides Christi. Hic veniunt volucres cœli & tollunt, ne illi credatur, Lucæ octavo. Deindè aduersarius noster Diabolus vt leo rugiens & deuorans, circuit, i. Pet. quinto. Hic tumultuatur mundus, vt tollat substantiam aut vitam: sed custodire oportet verbum Dei, & hoc non relinquere. Christus dicit Matthæi decimo: Qui plus diligit patrem & matrem quàm me, non est me dignus: & iterum, Nolite timere eos qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere. & Ioan. 16. Confidite, quia ego vici mundum. Igitur non abnegare fidem Christi in aduersitate, deindè facere & viuere iuxta verbum Dei, est custodire illud & conseruare. At inquis: Quid est acceptare verbum Dei? est credere corde, quòd propter Christum quem Deus dedit nobis propitiatorē in sanguine eius, accipiat remissio & vita. Hoc testatur vbiq; scriptura. Is qui sic credit, acceptat verbum Dei, & viuunt in illo: qui autem alia via hæc cupit consequi, scilicet propria iustitia, merito & opere, aut illis vel totam tribuit salutem, aut partem cum Christo, & non omnem gloriā Deo refert, is non acceptat verbum Dei, neque viuunt in illo: ob id neque sanctificatur, nec saluabitur. Non autem hoc dicitur, vt nostra opera & iustitia nihil sint: exigit enim Deus obedientiam præceptorum à iustificatis, & promittit præmia accidentaliter ex misericordia propter Christum pro obedientia legis in hac & post hanc vitam: at capitale præmiū salutis accipit iustifi.

iusti
grati

1.

2.

3.

Iustitia

pter m

bor. &

ris Do

potest

mine?

tit pecc

pse agn

an, prin

ouibus

remittit

& Chri

illis, Io

ta, remi

natio v

propter

propter

opus ve

tute ren

na, nec

iustifi.

justificationis transfertur in Christum, propter quæ gratis accipimus credentes.

CAPVT XXXXI.

ARGVMENTA.

1. Undè sit remissio peccatorum, & quis remittat peccata.
2. Quomodo sit intelligendum, quando dicitur, sacramenta, opera, oratio, ieiunium, eleemosyna, charitas &c. remittunt peccatum.
3. Quàm diu duret remissio peccatorum.

Hoc caput est doctrinæ Christianæ, quod solus Deus remittat peccata, & donet vitam æternam: hæc duo à solo Deo veniunt & pendent Esai. 45. Ego sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas propter meipsum, & peccatorum tuorum non recordabor. & Dauid Psalm. 129. Si iniquitates observaeris Domine, Domine quis sustinebit? Iob. 14. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? solus ergo Deus remittit peccata: & quoniam Christus Deus est, ergo & ipse agnus Dei dicitur, qui tollit peccata mundi, Ioan. primo: & ipse, quia Deus, donat vitam æternam omnibus suis, Ioan. decimo. Ministri etiam Ecclesiæ remittunt peccata non propria autoritate, sed Dei & Christi, qui commisit hanc potestatem & claves illis, Ioan. 20. inquiens: Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. Remissio ergo peccatorum & donatio vitæ æternæ, à solo Deo est, ex misericordia propter fidem in Christum, gratis nobis exhibentur propter bonitatē Dei, ex quo sequitur, quod nullum opus vel sacramentum sua propria & naturali virtute remittat peccata, nec ieiunium, nec eleemosyna, nec campanæ, nec oratio. Nullum opus aut virtus

L

tus